

IMPLEMENTACIÓ DE MESURES PER A MILLORAR ELS CIRCUITS D'APROFITAMENT D'EXCEDENTS ALIMENTARIS ALS MERCATS I ALS SUPERMERCATS. EXEMPLE D'IMPLEMENTACIÓ

Programa per a la recuperació d'aliments frescos per a persones sense recursos econòmics a Reus (Catalunya)

Descripció

Reus és un municipi situat a la comarca del Baix Camp que compta amb una població de 103.615 habitants (Idescat, 2016). L'Ajuntament de Reus disposa d'un programa innovador per a la recuperació d'aliments que agrupa factors socials i ambientals. L'objectiu del programa és recuperar els aliments que encara són aptes per al consum humà, fer el seu triatge en un centre especial de treball i la distribució posterior a les persones amb pocs recursos econòmics, tot aportant aliments frescos a aquestes persones i minimitzant la generació de residus.

Els aliments frescos són recuperats de supermercats, pagesos, fleques, empreses de càtering i menjadors escolars, ja que encara que siguin aptes pel consum humà, han quedat fora del circuit comercial, degut normalment a què la data de caducitat és massa propera. La recuperació dels aliments té lloc principalment als supermercats i al Mercat del Camp.

Posteriorment, el *Taller Baix Camp*, entitat sense ànim de lucre que dóna feina a persones amb discapacitat, gestiona aquests aliments des de la seva recollida als centres distribuïdors d'aliments fins que s'entreguen a les entitats socials. En aquesta etapa s'hi inclou la tria i classificació dels aliments que són aptes pel consum. Tot aquest procés compta amb la cooperació de l'Agència de Salut Pública de Catalunya pel que fa a la seguretat alimentària, mantenint en tot moment la cadena de fred.

Els aliments es distribueixen a través de la Xarxa de distribució d'aliments impulsada i coordinada pel Pla Local d'Inclusió Social de la Regidoria de Benestar Social.

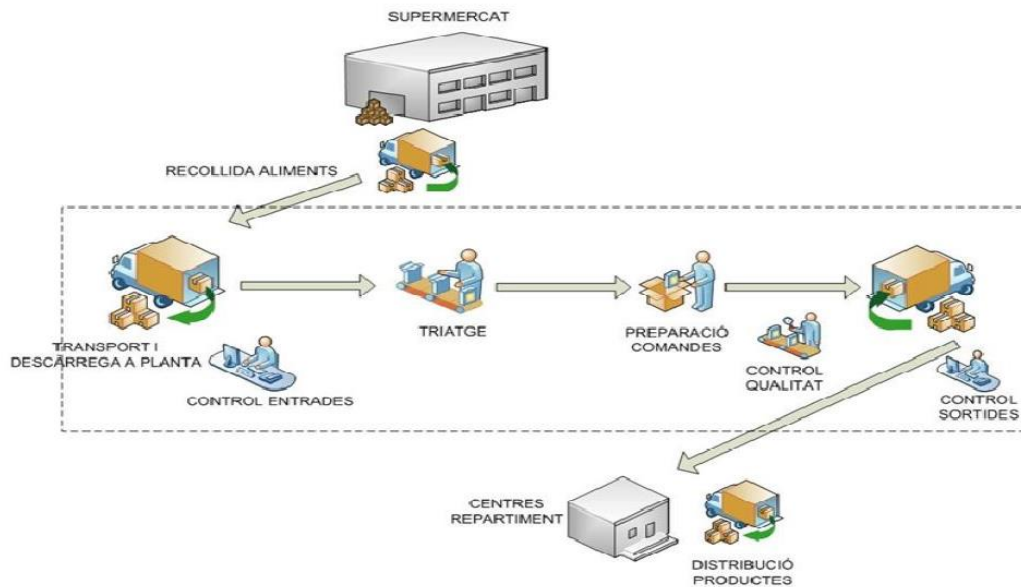

Figura 1. Esquema simplificat del procés per a la recuperació d'aliments frescos i cuinats a Reus. Font: Programa per a la recuperació d'aliments frescos i cuinats per a persones sense recursos econòmics a Reus. Ajuntament de Reus, 2017.

Els menjadors socials cuinen aquests aliments frescos, que juntament amb els aliments cuinats i congelats procedents dels càterings, són servits presencialment al propi menjador o entregats en format menú carmanyoles a famílies que ho necessiten, segons el criteri dels tècnics de Serveis Socials de l'Ajuntament de Reus i de Càritas. Gràcies a aquest programa, bona part dels aliments de les superfícies comercials que acabaven esdevenint un residu, ara es recuperen per donar-los una nova oportunitat.

Figura 2. Programa per a la recuperació d'aliments frescos per a persones sense recursos econòmics a Reus (I/II). Font: Ajuntament de Reus, 2017.

Figura 3. Programa per a la recuperació d'aliments frescos per a persones sense recursos econòmics a Reus (II/II). Font: Ajuntament de Reus, 2017.

Resultats

Des de la posada en marxa del projecte fins a febrer del 2017 s'han recuperat 847.455 kg d'aliments frescos, principalment al Mercat del Camp (47%) i a Can Vicenç (15%). Tenint en compte les despeses mensuals del programa, que ascendeixen a 5.161 €/mes, el quilo d'aliment recuperat surt a 0,330 €/kg. Si es fa un càlcul aproximat del que hauria costat comprar a preu de mercat tot l'aliment recuperat, s'obté un valor de 1,38 €/kg, per la qual cosa l'estalvi econòmic gràcies al programa és de 889.828 € (estalvi econòmic de 1,05 €/kg).

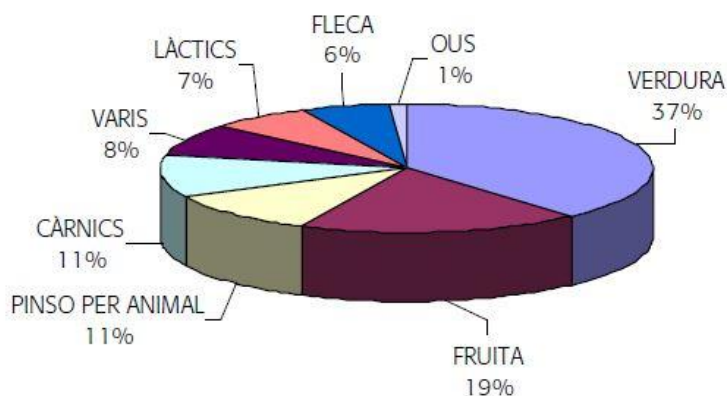

Figura 4. Distribució dels aliments recuperats gràcies el programa segons tipologia (2012-2017). Font: Programa per a la recuperació d'aliments frescos i cuinats per a persones sense recursos econòmics a Reus. Ajuntament de Reus, 2017.

Per altra banda, en relació a l'impacte ambiental, s'ha aconseguit prevenir la generació d'una gran quantitat de residus orgànics, ja que només un 16% del total de tones recollides han esdevingut un residu. Addicionalment, les 847,5 tones recuperades entre setembre de 2012 i febrer de 2017 han suposat evitar l'emissió de 1.229 tones de CO₂ equivalent, fet que dóna un impacte positiu de la petjada ecològica de 754 hectàrees de terreny.

Bibliografia d'interès

- Programa per a la recuperació d'aliments frescos i cuinats per a persones sense recursos econòmics a Reus. Ajuntament de Reus, 2017.

Més informació

Ajuntament de Reus
Persona de contacte: Sílvia Muñoz
Contacte: smunoz@reus.cat

